

Hunyadi János törökellenes harcai

A havasalföldi nemesi családból származó Hunyadi Jánost Zsigmond emelte fel, mikor lovagjai közé fogadta. Zsigmond kíséretében megfordult Itáliában és Csehországban, megismerte a zsoldos és a huszita harcmódot. Hunyadi János Jagelló Ulászlót támogatva emelkedett a bárók közé: elnyerte a szőrényi bánságot, a temesi ispánságot, az erdélyi vajdaságot és a nándorfehérvári kapitányságot. **Tisztségei révén az ország haderejének jelentős részével rendelkezett.** Ezek a méltóságok egyben a török elleni védekezés vezetőjévé avatták. Hunyadi eredményesen védte meg a rábízott országrészeket. 1442-ben **betörnek Erdélybe a törökök** és vereséget mérnek Hunyadira, de ő nem adta fel a harcot. **A lakosságot is fegyverbe szólítva útját állta a foglyok tömegeivel elvonulni készülő ellenségnek és győzelmet aratott.**

Győzelmei következtében Hunyadi népszerűsége- különösen a köznemesség körében- rendkívül megnőtt. Az ifjú királlyal (Jagelló Ulászló) támadó hadjáratra szánták el magukat. 1443 őszén 35 ezer fős magyar, lengyel és délszláv sereg indult a török főváros, Drinápoly felé. Azt remélték, hogy ősszel a török nem tudja mozgósítani főerőit. Több győzelmet arattak, de a tél beálltával három hónapnyi harc után visszafordultak. Ez volt a **hosszú hadjárat.**

Hunyadi sikereit a lovagi, a huszita és a könnyűílvos hadviselés ötvözésének köszönhetette. Páncélosai fegyelmetten hajtották végre utasításait., ügyesen alkalmazták a szekérvárat és a portyákat. Mivel a török sereg Kis-Ázsiában is le volt kötve és tartani lehetett a keresztény hatalmak törökellenes összefogásától, a szultán békét kért a magyar királytól. Az **1444-ben** megkötött béke- a szultán Drinápolyban, Ulászló Nagyváradon írta alá- komoly eredményt hozott: a török kiűrtette Szerbiát. **A király és Hunyadi, úgy látták, hogy itt az alkalom a török kiszorítására az egész Balkánról. A pápa is új hadjáratra ösztönözte az uralkodót. 1444 őszén Ulászló és Hunyadi a békeszerződést megszegve újabb hadjáratot indított.** Csak kisebb erőkkel rendelkeztek. A pápai ígélet ellenére az itáliai hajók nem akadályozták meg az ázsiai török hadsereg átkelését Európába. A kétszeres túlerőben lévő szultáni seregtől **Hunyadi Várnánál vereséget szenvedett.** A csatában a magyar sereg jelentős része és a király is odaveszett.

Hunyadi kormányzósága: A király halálát követően országgyűlést hívtak össze, ahol a Habsburg-párti Garai-Cillei liga és a Hunyadi liga egyezséget kötött. Hunyadi elismerte V. László királtságát, ellenlábasai pedig engedve a köznemességnek- hozzájárultak Hunyadi kormányzóvá választásához (1446-1452). Hunyadi a gyermekkirály mellett szinte a teljes uralkodói jogkört gyakorolta. Kormányzósága idején tovább gyarapította birtokait. **Az állam és a saját bevételét azonban- 220 ezer arany- azonban az ország védelmére fordította.** 1448-ban újabb támadó hadjáratot vezet a török ellen. Seregét nem tudta egyesíteni a felkelő albánokéval, ráadásul a szerb fejedelem elárulta. Végül három napos kemény csatában **vereséget szenvedett Rigómezőnél.**

A nándorfehérvári diadal: 1453-ban II. Mohamed elfoglalta Konstantinápolyt. 1456-ban a szultáni sereg Nándorfehérvárat vette ostrom alá. Ez a vár a magyar védelem legfontosabb láncszeme volt. A várat 7 ezer emberével Szilágyi Mihály- Hunyadi sógora- védte. Szilágyi külső segítség nélkül nem tudta volna tartani magát. Hunyadi bandériuma és a Délvidék nemessége a vár felmentésére indult. Segítségükre volt a pápa megbízásából törökellenes kereszteshadat szervező Kapisztrán János, olasz ferences szerzetes. A Délvidék népe tömegesen vonult a keresztetek zászlaja alá. Hunyadi a Dunán létesített török hajózárat áttörve jutott be seregével a várba. Néhány nap múlva a keresztetek ötletszerű támadását kihasználva kitört a romos várból és legyőzte a szultáni hadat. Hunyadi a győzelem után nem sokkal áldozatul esett a seregben elharapódzó pestisjárványnak. Nándorfehérvár megvédése óriási jelentőségű, hiszen a vár török kézre kerülése védhetetlenné tette volna a déli határvonalat és így az egész országot.